

paa dem; thi havde han gjort det, vilde han have forstaaet, at der var en Vej frem til at komme af med Reservearmeen, og det er netop Sammenslutningsvejen, det er netop den Sammenslutning, der her for Arbejdsmarkedet tilstræber nøjagtig det samme, som den tilstræber i det almindelige Industrimarked: at naa til Monopolet, som den ogsaa undertiden naar til. Jeg kan ikke se, hvorledes det skulde være muligt at holde Fagforeningerne udenfor, hvis man da ikke vil krænge Loven over og sige: Den gælder i eet Tilfælde, overfor en Slags Folk, men den gælder ikke overfor een anden Slags Folk, dersom man da ikke vil lave Loven saaledes, at den blot giver Privilegium til en anden Klasse, saaledes at vi ikke kommer af med Privilegierne, men kun bringer dem over paa andre Hænder; dermed vil Samfundet efter min Mening imidlertid være daarligt hjulpet. Jeg haaber, at Lovforslaget ikke vil blive lagt hen, men underkastet en langt mere dybtgaaende Undersøgelse, end det er sket i Udvalget og har kunnet ske her i Tinget.

Jeg vil saa gerne sige et Par Ord til det ærede 7de Medlem for Aalborg Amt (Birck). Jeg læste i Aftes det ærede Medlems Tale igennem, det er et haardt Arbejde, det er saadan en Bunke Hø og Hakkelse, man faar omkring Ørene, som jeg tør roligt sige, der skulde Uger til at arbejde sig igennem, hvis man skulde svare paa hver enkelt Forkerthed, der er i den. Men af og til kan man jo løbe paa et og andet, som man forholdsvis hurtigt kan svare paa, og det passerede mig ogsaa i Aftes. Der var en af disse Paastande, som fremsattes med den samme Suffisance, med hvilken de andre Paastande blev fremsat, den staar nederst Sp. 3949. Der hedder det, „at det i Regelen er i Nedgangstider, Truster bliver dannet, thi netop i Nedgangstider befinder Industrien sig i Selvforsvar“. Det er en rigtig Skrivebords-sætning, om jeg saa maa sige, en rigtig Professorsætning. Det ærede Medlem har siddet ved Skrivebordet og spekuleret: Naar er det egentlig, disse Truster viser sig? Ja, siger han saa, det er selvfølgelig i Nedgangstider, for saa kniber det haardest for de erhvervsdrivende, og saa tvinger Nøden dem til at slutte sig sammen. Det er i og for sig en meget logisk Betragtning, men Livet er nu en Gang ikke logisk, eller ogsaa ligger dets Logik paa andre Skruer end dem, det ærede Medlems Hjerne gaar paa; og spørger vi Livet,

hvordan det hænger sammen der, saa ved vi, at i hele Negangsperioden 1893—97 af forrige Aarhundrede dannedes der forholdsvis faa Truster i Nordamerika, vi har en rasende Nedgang der, vi har Fallitter til en samlet Kapital af 775 Millioner Dollars, men saa snart de gode Tider vender tilbage med de gode Høstaar 1897 og 1898, kommer Trusterne egentlige Kulminationstid derovre. Fra 1898 til 1900 har vi 150 store Truster, bortset fra en Masse smaa, med en samlet Kapital paa $3\frac{1}{2}$ Milliard Dollars. I 1901 kulminerede Trustdannelsen derovre, i det ene Aar har vi Trustdannelser til et Beløb af 2,8 Milliard Dollars, og i 1902 har vi større Truster — det er staig kun dem, jeg taler om — til et Beløb af noget over 1 Milliard Dollars og i 1903 til et Beløb af $\frac{1}{2}$ Milliard Dollars. De ser, det gaar nedefter, men det betyder ikke, at Lysten bliver mindre, men kun, at alt, hvad der betød noget i Unionen, var fortrøstet. Saadan en Paastand, der er kastet ud, er naturligvis forholdsvis uskyldig, det er forholdsvis let at se, hvordan det egentlig forholder sig, og naar man ser, hvordan det gaar i Livet, vil man se, at det gaar stik modsat af, hvad det ærede Medlem har forklaret. Jeg tror, at jeg Punkt for Punkt vilde kunne paa-vise, at enten er det Banaliteter og Sager, som ingen Mennesker har tvivlet om, f. Eks. hele den Syndflod af Uretmæssigheder, som Truster har tilladt sig, og som alle, der har beskæftiget sig med denne Sag, kender og ingenlunde stikker under Stolen, eller Ting, som — jeg sagde det i Forgaars og kan med større Sikkerhed sige det i Dag efter at have gennemlæst Referatet af det ærede Medlems Tale — alle sammen er sete ogsaa i det industrielle Forretningsliv, som det var før Trusterne Tid, jeg har i det mindste set dem i de 15 Aar, i hvilke jeg har været i Forretning. Een Ting tjener saadanne Opremsninger imidlertid godt til, og det er til at vække Stemning, til at bringe Stemningen hen i det Leje, som er uheldigt for de store Forretninger, og det beklager jeg, ikke for de store Forretningers Skyld — jeg mener ikke for Personernes Skyld; det er i det hele noget af en Skæb-nens Ironi, at jeg skal staa her og tale, hvad Herrerne maaske vil kalde Kapitalens Sag, jeg, som for det første ingen Kapital har selv — Gud være lovet, jeg kunde ikke tænke mig noget værre end at have Kapital i disse Tider —, men paa hvis Ryg Kapitalen har danset en saa liv-